

SZERKESZTIK: DR. BÁNYÁSZ JENŐ és DR. FAZEKAS OSZKÁR
SCHRIFTLEITUNG:Kiadja: az Iparjogvédelmi Egyesület — Herausgegeben von: Verein für Gewerblichen Rechtschutz, Budapest
V., Alkotmány ucca 8.

Árrontás

Közismert gazdasági alapigazság, hogy az árak feladata a gazdasági élet összhangjának, a termelés és fogyasztás kölcsönös alkalmazkodásának biztosítása. A rossz gazdasági viszonyok, a közönség vásárló erejének meggyengülése és ezzel kapcsolatban a gazdasági harenak kiélesedése azonban erőteljesen veszélyezteti ezt az összhangot és így különös fontosságot és jelentőséget ad az árrontás kérdésének.

Ez összhang egészséges megteremtése céljából a versenytörvény alapján eljáró bíróságok feladata, hogy ott, ahol az árrontás tisztességtelen motívumokból táplálkozik, vagyis általában a jóerkölcsökre ütközik, hatályos védelemben részesítse az árrontásra felépített üzletvitel által létalapjukban a legsúlyosabban megtagadott versenytársakat.

A budapesti kereskedelmi és iparkamara mellett működő jury tehát helyes irányban halad, amidőn ez okból állandóan kutatja az árleszállítások, a beszerzési áron, illetve az alatt történő árusítások elfogadható belső okait. Bár megállapítja, hogy valamely árunak másnál olcsóbban, akár a beszerzési áron alul is való árusítása önmagában még nem ütközik a Tvt.-be és így jogellenes támadásnak még nem tekinthető, mindazonáltal ha az üzleti gesztióból felismerhető, hogy az olcsó árusítás minden jogos gazdasági érdek nélkül, kizárólag a versenytárs szándékos megkárosítása, tönkretétele végett történik, — az ily üzleti magatartás már, a jury nézete szerint, a versenytörvény alapján mérlegelhető tisztességtelen versennyé minősülhet. Hasonló álláspont: (K. 2576/1932., K. 2529/1932., K. 2458/1933.)

Tisztességtelen versennyé válhat tehát az árleszállítás, ha alapja törvénysértés, szerződésszegés, a versenytárs gazdasági munkájába való erkölcstelen bekapcsolódás, a közvélemény megtévesztése, hamis hírek terjesztése, a súly és minőségi megtévesztés, árosszehasonlítások stb., stb. Erkölcstelen árleszállítást hirdet tehát az a versenytárs, aki hitelének tisztességtelen kihasználása, vagy az állammal, versenytársaival, vagy hitelezőivel szemben fennálló kötelezettségeinek szándékos, rosszakaratú elmulasztása által árukat, vagy munkateljesítményt olyan áron kínál, amelyek a termelési költségeket sem fedezi és így a rendszeres gazdálkodás követelményeivel ellenkezik. Hangsúlyoznunk kell azonban, hogy nem a komoly, gazdaságilag indokolt, vagyis az áru minőségével kapcsolatos, hasznathajtó árleszállítás, illetve ármegállapítás ténye üldözendő, hanem a megtévesztést célzó momentumok, az egyenlőten feltételek mellett folytatott erkölcstelen verseny, avagy az oly átmeneti erkölcstelen ármegállapítások, melyeknek célja a gyengébb anyagi eszközökkel rendelkező versenytársnak a gazdasági küzdőtérrel való fokozott leszorítása; majd a versenytársak tönkretétele után versenyen kívüli árdiktatúra, illetve árdragítás.

Míg a Választott Bíróság *abbahagyásra* kötelez és költségben marasztal, addig a rendes (polgári) bíróság a tisztességtelen versenyzőt *abbahagyásra* és szándékosság vagy gondatlanság esetében *kártérítésre* kötelezheti.

A kártérítési felelősség azonban csak akkor állapítható meg, ha valaki a versenytársa tönkretétel céljából oly alacsony árakat szab, hogy azokkal józan gazdasági felfogás szerint, általában lehetetlen az üzlet folytatását megbénító veszteségek nélkül versenyezni. Ha azonban ez alacsony árak mellett valami haszon még elérhető és az árleszállítás eredménye csupán az, hogy a versenytársak sem tarthatták fenn a magas árakat, ez esetben nem beszélhetünk károkozásra alkalmas tisztességtelen versenyről.

Mint látjuk a versenytörvény intézkedései *tág teret adnak* a megtorlásnak: a) általában az erkölcstelen alapokon nyugvó és erkölcstelen célt szolgáló árrontásokkal szemben;

b) továbbá a legmesszebbmenő oltalmat nyújtják *jobb tudomás ellenére* elkövetett, megtévesztő és valótlán adatokra (1923. V. 16. §.), üzleti titkokra (17. §.), avagy megvesztegetések útján megszerzett üzleti előnyökre támaszkodó erkölcstelen ajánlatokkal szemben.

Megingathatlan tétel tehát, hogy *tisztességes és becsületes eszközökkel folytatott versenyküzdelem keretén belül* a versenyző az érvényesülés érdekében bármilyen eszközt felhasználhat, avégből, hogy versenytársai elől a vevőket elhódítsa. Ezen versenyző tevékenységében mindössze az alkalmazott versenyzőszközöknek nem szabad az üzleti tisztességbe, vagy a jóerkölcsbe ütközniük. Azzal tehát, hogy valaki boldogulását, megengedett eszközökkel folytatott kereskedelmi vagy ipari tevékenységével versenytársainak kárt, vagy érzékeny veszteséget okoz, tisztességtelen versenyt még nem folytat. Ezt a felfogást juttatja érvényre a külföldi irodalom és jogszolgáltatás egyaránt. (Callmann: Der unlautere Wettbewerb. Dr. Wolfgang Heintzeler: Die Grenzen zullässiger Preisunterbietung. Dr. Alexander Elster: Preisunterbietung als unlauterer Wettbewerb; Walter Müller: »Kann Unterbietung unlauterer Wettbewerb sein?«)

A német jogászok körök az árrontás tisztességtelen versenyeköz jellegét a *vevőközönségnek téves irányban való illetéktelen befolyásolásában* látják. Az árrontást tisztességtelen versenynek csak az esetben minősítik, ha a hirdetés vevőközönség illetéktelen, erkölcstelen befolyására törekszik, vagyis a vevőközönségben annak a tévhitnek a felkeltésére alkalmas, hogy a drágábban árusító versenytársak méltánytalanul magas haszonkulccsal dolgoznak stb. A közönség megtévesztése már kimeríti tisztességtelen verseny tényálladáki elemét.

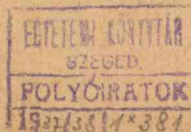
A külföldi szakírók megoldhatlan feladatnak látják az árrontás fogalmának definiálását. Maga a jury sem foglal el az árrontás kérdésében általános elvi álláspontot, miután az árrontás fennforgása, vagy fenn nem forgása — szerinte is kizárólag a fent kifejtett elvek szem előtt tartásával — esetenként bírálható el. (J. 25.119—1934.)

Tagadhatatlan az árrontás kérdésében a joggyakorlat még nem kielégítő és ezért véglegesen kialakultnak sem tekinthető. Azonban már *kijegyeztedett az az elvi álláspont, hogy az árrontás a tisztességtelen versenyről szóló törvénybe ütközik, ha körülményei tisztességtelenek, vagyis ha azok erkölcstelen motívumokon nyugodnak.* Ez a kérdés azonban az üzleti életben annyira előtérbe került, hogy az érdekelték — így első sorban a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara — éppen most foglalkoznak azokkal a módzatokkal, amelyekről remélik, hogy a védekezést e jelenséggel szemben is olyan elvi alapra állíthatják, hogy az e téren mutatkozó visszaélések elfajulása véglegesen kiküszöbölhető lesz. Nem kétséges, hogy e törekvés sikerrel fog járni, s újabb jogszabályalkotásra éppen a generális klauzula folytán e szempontból sem lesz szükség.

A külföldi jogban is a megnyugtató megoldásokat egyedül a versenytörvény keretén belül keresik. Így legutóbb Ausztriában, ahol az árrontás kérdésének elbírálását a magyar választott bíróságok intézményéhez hasonlóan, a laikus elem bevonásával alakított választott bíróságok hatáskörébe utalják.

Az új törvény a generális klauzula (versenytörvény 1. §) hatályát kifejezetten kiterjeszti az árrontás kérdésére is. Ezáltal az árrontás az üzleti tisztességbe ütköző erkölcstelen versenyzőszközé nyilvánított.

A felperes ily ügyekben szabad választása szerint a vb-nál, vagy az illetékes rendes bíróságnál perelhet. A kereset benyújtásával felperes választási jogát elveszti. A már benyújtott keresetnek visszavonása joglemondásnak tekintendő. A bíróság köteles illetékességét hivatalból vizsgálni. A törvény által felállított választott bíróságok hatásköre kizárólag árrontási kérdések elbírálására terjed ki. A választott bíróságok a ke-

reskedelmi jog alapján ítélkező elsőfokú bíróságok mellett működnek. A kereseti kérelem csakis abbahagyásra irányulhat. Kártérítési kérelem külön nem érvényesíthető. A választott bíróságok elnökeit, valamint annak helyetteseit az igazságügyminiszter a kereskedelemügyi miniszterrel egyetértésben azon bíróság tagjai közül jelöli ki, amely mellett a választott bíróság működik. A választott bírakat (ülönköket) az illetékes kereskedelmi és iparkamara javaslatára a kereskedelem- és közlekedésügyi szövevény miniszter nevezi ki.

E törvény a magyar törvény által 1923-ban megvalósítható elgondoláson épül fel, a magyar vb. hatásköre azonban az árrömbölások kérdéseire is természetesen kiterjed. Az 1933. évi XVII. tc.-ben foglalt felhatalmazás azonban már egy lépéssel tovább megy, amennyiben megadta a kamaráknak a lehetőséget arra, hogy a választott bíróságok intézményét *továbbfejlessék*; a választott bíróságokat átalakítsák a felek választásától függetlenül, kisorsolt tagokból felállítandó *döntőbíróságokká*.

Az osztrák törvény miként a magyar versenytörvény is, a választott bíróság krealálásával azt a célt kívánta szolgálni, hogy a tisztességtelen versenybe ütköző események a *gazdasági élet autonómiája keretében oldassanak meg*.

Dr. *Halla Aurél* keresk. min. tanácsos a legteljesebb elismeréssel nyilatkozik a kamarák mellett működő *Választott Bíróságokról* (Lásd »*Üzlet*« 1935. jan. 9-iki sz.) és felette kívánatosnak tartja annak az elvnek az érvényesülését, hogy a kereskedő és iparos világ, a maga erejéből, a rendelkezésére bocsátott törvényes eszközökkel teremtsen rendet a ma üzleti verseny életében.

Komoly megfontolást érdemel tehát úgy mond, az a reformjavaslat is, amelyet a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara dolgozott ki. Ez a javaslat arra irányul, hogy az üzleti verseny kérdésében a jogszolgáltatást közelebb hozza az éléhez, s amint a büntető eljárásban már lehetővé van téve, úgy a polgári bíróság előtt is lehetővé kell tenni, hogy kisebb természetű ügyekben, amikor a fél jóhiszeműsége megállapítható, a rendes bíróság az ügyet jogkövetkezmények nélkül megszüntethesse s azt a méltányosnak látszó eljárás végett az illetékes kamarához áttehesse.

Az illusztris cikk írója a magyar kereskedelem és ipar szilárd meggyőződését juttatja kifejezésre amidőn megállapítja, hogy ha a kormány a reformtervezetet magáévá teszi, akkor a tisztességtelen versennyel szemben való védelmi rendszer teljesen kiépítést nyer s e téren nemzetközi viszonylatban ismét a jogfejlődés élére kerülünk. A kiépített rendszer kizárna azt a lehetőséget, hogy éppen a tisztességtelen verseny alapján történő fellépés magában rejtse a tisztességtelen versenybe ütköző célszót és így el volna kerülhető az ellenfél felesleges zaklatása, aránytalan költségekkel megterhelése, és bekövetkezne az az ideális állapot, amely felé az üzleti versenyben résztvevőknek s a törvényhozónak is haladnia kell, hogy az üzleti tisztességbe és általában a jó erkölcsökbe ütköző bármely üzleti eljárás (így az árrömbölés is) szinte automatikusan a csirájában elfojtható legyen.

Dr. Bányász István.

A fegyelmi bizottság felállításának célja és szervezete *

A fegyelmi bizottság felállításának célja. 1. §. A kereskedelmi és iparkamarák abból a célból, hogy a kamara területén működő kereskedők és iparosok (természetes és jogi személyek) oly magatartása, amely a tisztességtelen versenyről szóló 1923:V. t.-c. (Tvt.) és az üzleti hirdetések korlátozása, valamint a tisztességtelen versenyről szóló törvény módosítása tárgyában alkotott 1933:XVII. t.-c. (Üht.) rendelkezéseibe ütközik, a közérdek szempontjának figyelembe vétele mellett fegyelmi megtorlásban részesüljön, másfelől abból a célból, hogy az idézett törvényekbe ütköző kisebb jelentőségű jogsérelmek szakszerű elintézésére megfelelő szervezet létesíttessék, fegyelmi bizottságot állít fel.

A fegyelmi bizottság szervezete és megalakítása. 2. §. A fegyelmi bizottság áll: 1. egy elnökből; 2. két ülönkből. A fegyelmi bizottság a kamara által megválasztott jury tagok sorából alakul. A fegyelmi bizottság szervezetét és megalakításának módját a kereskedelemügyi és az igazságügyi miniszter által egyetértéssel kiadandó rendelet fogja szabályozni. A kamara szabályzata azonban kimondhatja, hogy a fegy. bizott-

ság tagja csak a kamara választott bírónak névsorába felvett jury tag lehessen és szabályozhatja, hogy a névsorba felvettek közül az egyes ügyben eljárásra hivatott bizottsági tagok meghatározása milyen módon történjék. A kamarai szabályzat érvényességéhez az igazságügyminiszter jóváhagyása szükséges.

A fegyelmi bizottságok hatásköre. 3. §. A fegyelmi bizottságok hatáskörébe tartoznak: I. a) A Tvt. és az Üht. alapján eljáró rendes (választott) bíróságok (Tvt. 44. §.) által, b) az Üht. 12. §-a szerint kijelölt ítélőbíró által, c) a Tvt., illetve az Üht. rendelkezéseibe ütköző események felett ítélkező büntetőbíróságok által, d) egyéb hatóságok által, e) a kereskedelmi és iparkamara által áttett ügyek, továbbá II. f) az érdekeltek kérelmére egyenesen a fegyelmi bizottság előtt megindított ügyek.

A bíróság által a fegyelmi bizottsághoz áttett ügyek. 4. §. Ha a Tvt. és az Üht. alapján eljáró bíróság (rendes bíróság, kamarai választott bíróság) a felek meghallgatása után úgy találja, hogy a) a keresetben előadott jogsérelem az alperes jóhiszemű mulasztására vagy gondatlanságára vezethető vissza és az alperes igazolta, hogy a törvényellenes magatartást abbahagyta, vagy hogy b) a sérelem megállapítása körül agyalyos jelenségek mutatkoznak (beugratás), vagy hogy c) a keresetet felperes csak bosszantás, zaklatás vagy reklám céljából indította meg, az eljárást hatáskörének leszállításával megszüntetheti és az esetleg fennforogni látszó események jelentőségű rendellenesség, illetőleg a kereskedői tisztességbe ütköző más magatartás fegyelmi úton való megtorlása végett, a felek egyikének kérelmére, avagy hivatalból az illetékes kereskedelmi és iparkamarához küldi át. A felek közös kérelmére a bíróság ezen áttételt elrendelni köteles.

Az áttétel módja. 5. §. A bíróság az eljárás megszüntetését és az áttételt végzésben mondja ki. A végzést indokolni kell. A végzésben a bíróság az alperest biztosítékadásra kötelezheti és az eljárás megszüntetését, valamint az áttétel foganatosítását a biztosíték letételétől teheti függővé. — A biztosítékadás módja, időtartama és a biztosíték mérve tekintetében a 6900/1934. I. M. számú rendelet 6. §-át, 16. §-a 2. bekezdésének 2. mondatát, 3-ik bekezdését és 17. §-át, úgyszintén az általános magánjog szabályait megfelelően alkalmazni kell. — Nem lehet követelni biztosítékot akkor, ha a felek egybehangzóan kijelentik, hogy a biztosítékadástól eltekintenek. — A megszüntető végzésben a bíróság az eset körülményei szerint dönt a költségek viselése tárgyában.

Felfolyamodás az áttételt elrendelő végzés ellen. 6. §. A hatáskör leszállítását és az áttételt elrendelő végzés ellen, annak közlésétől számított 3 nap alatt felfolyamodásnak van helye az illetékes kir. Itélőtáblához, amely a Pp. 4. cím 3. fejezetében meghatározott szabályok szerint végérvényesen dönt.

A perköltségek viselése tárgyában hozott határozat ellen külön nem lehet felfolyamodással élni.

A hatáskör leszállításának és az áttételnek hatálya. 7. §. Oly ügyekben, amelyekben a kir. bíróság hatáskörét ezen törvény 4. §-a értelmében jogerősen leszállította, nem lehet a kamarai választott bíróság előtt keresetet indítani; ha a kamarai választott bíróság szállította le a hatáskörét, nem lehet a keresetet újból a kir. bíróság előtt megindítani. A hatáskör leszállító és az áttételt elrendelő végzés hivatalból figyelembe veendő perakadály (Pp. 180. §. 2. bek. 1. pont 3. bek.). A kamarai fegyelmi bizottság az áttételt elrendelő bírósági végzés alapján az eljárást megindítani köteles. Ha azonban a tényállás felderítése után úgy találja, hogy oly súlyosabb jogsérelem forog fenn, amely feletti döntés hatáskörét meghaladja, avagy ha úgy találja, hogy az általa foganatosítandó intézkedések az érdekeltek jogos érdekeinek megvédésére nem mutatkoznak alkalmasoknak, avagy a jogsérelmet okozó fél a sérelmes magatartást bírósági tilalom ellenére tovább folytatja, jogosult a fegyelmi bizottság előtti eljárást befejezettek nyilvánítani azzal, hogy a felek számára a rendes bírói út igénybevételére való jog (Tvt. 4. §.) ismét feléled.

Az ideiglenes intézkedés kapcsán történő áttétel. 8. §. Ha az ideiglenes intézkedés kapcsán eljáró ítélőbíró arról szerez meggyőződést, hogy a jogsérelemnek fegyelmi bizottság által való elbírálása a jogsérelem kisebb jelentősége és a további pereskedés elkerülése céljából kívánatos, a feleket meghallgatja arra nézve, hogy a további pereskedés mellőzésével nem kívánják-e az egyébként foganatosítandó ideiglenes intézkedés mellett az ügynek a fegyelmi bizottsághoz való áttételét. Amennyiben a felek hozzájárulnak, az ideiglenes intézkedésben egyszersmind az ügyet a fegyelmi bizottsághoz teszi át. Amennyiben pedig a fegyelmi eljárás lefolytatását közérdekből szükségesnek látja, idevonatkozólag a perbírósághoz az ideiglenes intézkedés kapcsán javaslatot tesz.

Eljárás hatósági stb. megkeresésre. 9. §. A c), d), e) alatt hivatkozott hatóságok és intézmények azon eseteket, amelyekben a fegyelmi eljárás megindítását közérdekből szüksé-

* A Budapesti Keresk. és Iparkamara által a keresk. min. -hez felterjesztett, a kamara teljes ülése, a kamarák és az érdekképviselők által elfogadott törvénytervezet.

gesnek látják, az illetékes kamarai fegyelmi bizottsággal közlik.

Eljárás érdekelt fél kérelmére. 10. §. A fegyelmi eljárás megindítását közvetlenül a fegyelmi bizottságnál kérheti bármely érdekelt fél, illetőleg gazdasági testület vagy szakegyesület.

Az eljárás megindítása. Mulasztás. 11. §. A fegyelmi bizottság titkára az áttételt elrendelő végzés, a hatósági megkeresés, vagy a beérkezett panasz alapján az érdekelt feleket megidézi és a bíróság megalakításánál segédkezik. Ha a kitűzött tárgyalási határnapon a panaszos, vagy a felek egyike, szabályszerű idézés dacára sem jelenik meg, az ügy szünetel, kivéve, ha a kamara főtítkára, vagy helyettese, aki a fegyelmi bizottság titkárától különböző személy, a panasz képviselőjét át nem veszi. Ha a kitűzött határnapon a panaszlott nem jelenik meg, úgy a panaszban vagy az áttételt elrendelő végzésben előadottakat, amennyiben azok tartalma a panaszlottal közölve volt, valóknak kell tartani és a fegyelmi bizottság az ügy megállapítandó tényállás alapján hoz határozatot.

Érdemleges tárgyalás. 12. §. Ha a felek megjelentek, a feleket meg kell hallgatni.

A fegyelmi bizottság a felek által felajánlott vagy hivatalból beszerzett bizonyítékokat belátása szerint szabadon mérlegeli. Az eljárás nem nyilvános.

A közérdek képviselete. 13. §. A kamara főtítkára vagy helyettese minden fegyelmi ügy tárgyalásánál jelen lehet és indítványokat tehet.

Képviselő. 14. §. A fegyelmi bizottság előtt a felek magukat ügyvéddel képviselhetik.

Megkeresés útján eszközöndő cselekmények. 15. §. A fegyelmi bizottság a feleket és tanukat kézbesítés útján maga idézheti meg, kényszereszközöket azonban nem vehet igénybe. Amennyiben a tanu idézés ellenére nem jelenik meg, úgy kihallgatása céljából azt a járásbírótságot keresi meg, amelynek területén a tanu lakik.

A fegyelmi bizottság határozata. Jegyzőkönyv. 16. §. A fegyelmi bizottság az eljárás lefolytatása után a következő határozatokat hozhatja: — 1. Ha úgy találja, hogy a panaszlálja, hogy a panaszlott az üzleti verseny tisztességét érintő cselekményt, akkor panaszlottat felmenti. — 2. Ha úgy találja, hogy a panaszlott az üzleti verseny tisztességét érintő esekélyebb mulasztást követett el, úgy — a) a panaszlottat eljárása helytelenségére figyelmezteti, — b) megintja, — c) megrója, — d) legfeljebb 100 P-ig terjedhető pénzbírság fizetésére kötelezheti a kamara által megjelölendő ipari, illetve kereskedelmi célt szolgáló alap javára. — 3. Ha a fegyelmi bizottság a panaszt merőben alaptalannak találja, úgy a panaszost a 2. pont d) alatt meghatározott alap javára fizetendő 300 P-ig terjedhető pénzbírság fizetésére kötelezheti. — 4. Ha a fegyelmi bizottság úgy látja, hogy az elkövetett jogsérelem oly súlyos, hogy a 2. pontban felsorolt intézkedések a sértett magánérdekek biztosítására, illetve a joghátrány helyreállítására nem elegendők, úgy egyéb intézkedés mellőzésével kimondhatja, hogy az eljárást megszünteti annak kiemelésével, hogy a rendes bírói út igénybevételére vonatkozó jog feléled. — 5. Ha a fegyelmi bizottság súlyosabb, más hatóságok hatáskörébe tartozó cselekmény ismérveit látja fennforogni, úgy az eljárást megszünteti és az iratokat az illetékes hatósághoz teszi át. — A határozatot indokolni kell. — A fegyelmi bizottság előtti eljárásról jegyzőkönyvet kell vezetni, amelyet a fegyelmi bizottság tagjai és titkára irnak alá. A jegyzőkönyv tartalmazza a határozatot is.

A határozathozatal módja, közlése. Kiadmány. 17. §. A határozat hozatala egyszerű szótöbbséggel történik. A fegyelmi bizottság titkára a tanácskozás (zárt tanácskozás) alatt jelen lehet, tanácskozási joggal bír, e szavazati jog nem illeti meg. — A határozatot a jelenlévő felek előtt ki kell hirdetni; a közlés a kihirdetéssel megtörténtnek tekintendő. — A meg nem jelent fél részére a határozat írásban kézbesítendő; ezen kiadmányt a fegyelmi bizottság tagjainak és a titkárnak alá kell írnia. — Minden félnek joga van a határozatról, a megfelelő illeték lerovása ellenében, hiteles másolatot kérni, ezen másolatot a fegyelmi bizottság titkára hitelesíti.

Költségek. 18. §. A fegyelmi bizottság az előtte lefolytatott eljárás során felmerülő képviselői költségek viselése tárgyában is dönt; e költségek címen azonban 70 pengőt meghaladó összeget meg nem állapíthat.

Végrehajtás. 19. §. A fegyelmi bizottságnak pénzbírságban, illetve költségekben marasztaló határozata végrehajtható közkirattal. (1914. évi LIV. tc. 31. §.) A kamara a pénzbírság végrehajtásának elrendelése végett hivatalból, a képviselői költségek behajtása végett kérelemre az illetékes járásbírótságot keresi meg, a fegyelmi bizottság titkára által hitelesített kiadmány áttételével.

Elévülés. 20. §. A fegyelmi bizottság előtti eljárás ideje alatt a Tvt. 37. §-ában meghatározott elévülési idő folyása szünetel.

Perorvoslat kizárása. 21. §. A fegyelmi bizottság határozata ellen perorvoslatnak helye nincs.

Ügyrend. 22. §. A kamara a fegyelmi bizottság előtti eljárást egyéb vonatkozásokban ügyrenddel szabályozhatja, amely a kereskedelemügyi és az igazságügyi miniszterek jóváhagyása után léptethető életbe.

Az Iparjogvédelmi Egyesület XXIX. évi rendes közgyűlése

Az Iparjogvédelmi Egyesületnek a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara (V., Szemere u. 6.) jury tanácsstermében *Baumgarten* Nándor dr. egyetemi tanár elnök elnöklété alatt tartott közgyűlésén dr. *Bányász Jenő Aktuális versenyjogi problémák* címen előadást tartott, melyben kitért az ajándékozás, ráadás, kiárúsítás és árrontás problémáira. Ismertette a választott bíróságok ügyrendjére vonatkozó reformtervezetet, végül a kisebb horderejű tisztességtelen versenyek elkülönítésére és a felállítandó kamarai fegyelmi bizottság szervezetére vonatkozó kamarai törvénytervezetet. Az előadáshoz dr. *Fazekas Oszkár* ügyv. alelnök, dr. *Kelemen Frigyes*, dr. *Urbach Lajos* és dr. *Meszlényi Artur* egyet. tanár szövegezték hozzá.

Ezután dr. *Bányász főtítkár* ismerteti az 1933. és 1934. évi zárszámadásokat és a számvizsgálóbizottságnak a jelentését, amely szerint: 1933-ban bevétel 1440 P, kiadás 1440 P. 1934-ben bevétel 1447.36 P, kiadás 1417.36 P, többletbevétel tehát 30 P.

A közgyűlés a zárszámadásokat egyhangúlag tudomásul vette.

Joggyakorlat

Ajándékozás (Ráadás). Ingyen. Az állandó bírói gyakorlat szerint a *rendszeres és a megrendelt vagy átvett áru minőségétől vagy értékétől függővé tett és a szokásos figyelmességeket értékben is túlhaladó és előzetes hirdetés mellett történő ajándékozás* a Tvt. 1. §-ába ütközik, még abban az esetben is, ha az ajándék tárgya fajlag elüt attól a cikktől, amelynek vételével kapcsolatban juttatják, mert túlmegy a megengedett üzleti verseny határain és nem fér össze az üzleti élet tisztességével. (K. 1847/1934. J. 25119—1934.) A jury felfogása szerint kizárólag az oly kisebb értékű tárgyak nyújtása engedhető meg, amelyeknek *reklám tárgy* jellege, vagy valamely általános szakmai érdeket szolgáló *propaganda* ereje és mint ilyenek indokolt volta kétséget kizáró módon felismerhető. (J. 25119—1934.) — Komoly értéket képviselő fényképnek, rendszeres, a vásárolt áru értékétől függővé tett és előzetesen hirdetett ajándékozása tehát már a szokásos figyelmességek határát túlhaladó meg nem engedett versenyesszűk. (K. 1847/1934.) Általában a hirdetett »ingyen« szolgáltatásnak feltételhez kötése: tv. a Tvt. tiltja az üzleti versenynek azt a módját is, amely pusztán a *vevők szerencséjére való hajlamára* van alapítva. (K. 4660—1934.) — Igy a vevő előtt ismeretlen eszközölhető vásárlás hirdetése és ezzel kapcsolatban ajándék avagy vásárlás összegének viszatérítése: tv. (K. 4660/1933.) — A *szerecsenjátékokkal* kombinált eladási rendszert tiltó bírói gyakorlatot állandósultnak tekinthetjük. E kérdés elbírálásánál nem az a lényeg, hogy a vevő ellenértéket kap, hanem az árusításnak az a módja, amely a nagyközönség játékszenvedélyére és nem az áru jóságára és olcsóságára alapítja az üzlet folytatását. A közönség figyelmét az árról a nyereményre, a nyerési eshetőségre tereli. (Tsz. 39.164—934.) Nem szolgálhat méntességül az a körülmény, hogy ajándéktárgyaknak osztogatása állandó és általános gyakorlattá fajult, mert hatályos szokás a törvénnyel, vagy annak szellemével, avagy az üzleti erkölcsrel szemben nem létesülhet. (K. 2516/1933. K. 1843/1934.) J. 25119—1934.) — Bizonyos összegű vásárlások esetén életbiztosítási kötvény adása sem engedhető meg, mivel a figyelmességek értékének a megállapításánál nem az vizsgálendő, hogy a biztosítás az azt nyújtó vállalatnak mibe kerül, hanem, hogy mit ér az a biztosítottnak. (J. 5469/1934.) — »Ingyen megóvóm nálam vásárolt bundáit« kitétel, valamint általában az oly ingyen szolgáltatások, amelyek egyes iparágakat existenciális érdekeikben támadnak, azokat mintegy versenyen kívül helyezik, meg nem engedett versenyesszűk. (J. 5459/1934.) Szintűgy a következő hirdetés: »E szelvény tulajdonosától bármely cikk vásárlásánál egy drb. 1 P-t, 1.50 P

értékben fogadok elc. (J. 5469/1934.). — A vásárlás összegéhez viszonyított emelkedő százalékos engedmény azonban, feltéve, hogy azt eladó az üzletben látható helyen közzétett ártáblán szereplő árak mellett hirdeti: nem kifogásolható. (J. 5469/1934.) Amennyiben tehát a készpénzrabatt értékét a vevő kétséget kizáró módon meg tudja ítélni: megtévesztés fenn nem forog. Elvileg a hűséggrabatt sem kifogásolható, mert a gyáros nem foszthat meg attól a jogától, hogy ár tekintetében kedvezőbb elbánásban részesítse azt a vevőjét, aki kizárólag az ő áruját pártolja; erkölcstelenül válhat azonban a kísérő körülmények folytán (erkölcstelen kikötések, a versenytárs árujának ócsárlása stb. J. 5469/1934.).

Reklámszédelgés. Általában véve minden olyan cselekmény, mely akár hamis állításánál, akár valamely való tény hamis és megtévesztő beállításával a vevőközönség megtévesztésére alkalmas, az üzleti tisztességbe ütközik. Így, aki silány minőségű, kevés óntartalommal rendelkező árut tudatosan a jóhiszemű felperes gyártmányaként hoz forgalomba, tv.-t folytat. (T. 7590/1934.) — Hasonlóképpen tv. a versenytársnak azon eljárása, hogy a szerelmezett áru külső használatával másnak az üzleti életben elért sikereire kíván támaszkodni. (T. 10544—1934.) — hogy meghatározott súlyú árut kérő vevőnek figyelmeztetés nélkül kisebb súlyú árut szolgáltat ki. (Tsz. 41459—1933.) — ellenőrizhetetlen árengedményeket hirdet. (Tsz. 49908—1933.) — Nem eshet azonban kifogás alá, ugyanazon minőségű szöveteknek különböző árakon történő árusítása, feltéve, hogy hirdetésben ez a körülmény megfelelően kifejezésre jut. (Vb. 23695/1934.) — *Nagyhangú*, semmitmondó reklámjelszónak minősítendő »X cég áruja a leggyönyörűbbek és legolcsóbbak« (Tsz. 34727/934.) — Nem hangzatos vállalati szöveg »központi-lag berendező vállalat«. A központ vezérszó, avagy üzletjelző, főleg részvénytársaságoknál és szövetkezeteknél engedhető meg és itt is csak az esetben, ha az egész országban lévő fióktelepeinek központja, törzsháza van. (Tsz. 36302/1934.) — Nem valótlán, de megtévesztő a szövegnek oly beállításban való közlése, amely az olvasó figyelmét elkerüli. Így: X. Y. cég »képviseletes«, »közvetítés«, »utóadás«, »kesztyűs üzlet« — az idézett szavaknak alig olvasható formában történő közlése. (Tsz. 38449/934.) — Általánosnak alkalmazott szövegek és ábrázolások használata nem Tv. ,de azzá válhat, ha betűtípusok vagy ábrái kivétel megtévesztő hasonlósága folytán. (Tsz. 38387/1934.) — »...szám alatti volt Z...-féle üzletet megnyitottam«, megtévesztő, mert hirdető a volt üzlethelyiségben új üzletet nyitott, mely a hirdetett korábbi üzlettel semminő kapcsolatban nem állott. A bíróság, bár a hirdetés az üzlet-megnyitással kapcsolatos és a megismérlés veszélye kizárt, az abbanhagyást mégis kimondotta, mert alperes a jogellenes magatartás elismerésére vonatkozó kötelező nyilatkozatot nem tett. (Tsz. 40898/1934.) — Mintán a hirdetés a vevő szempontjából bírálandó el, a bíróság nem vette figyelembe alperes ama védekezését, hogy a kérdéses lap rovatában elhelyezett valamennyi hirdetés használt árukra vonatkozott és így ő (alperes), amidőn nem tüntette fel az áru használt voltát. Tvt. nem követelt el. (Tsz. 39417/1934.) — Ugyancsak nem fogadta el a helyesbítésnek azt a módját, hogy a megszüntest hirdető versenytárs később közzétette, hogy »nem szüntetem meg«. (Kaloosa 1309/1934.) — »Megoldották«, — a »legújabb rendszerű«, — »legnagyobb dícséretére válik a konstruktörnek«, — »gyakorlatilag egyenértékű a külföldi hasonló gyártmányokkal« superlativusok együttes alkalmazása tisztességtelen versenyeselekménnyé (1. §.) minősülhet, főleg ha a változtatások nem tekinthetők olyan lényegeseknek, hogy hirdető ilyen hirdetések tegyen közé és ily valótlán állításokkal vevőközönségének körében készülékének kelendőségét fokozza, — a saját készülékét más készülékekkel való megtévesztő összehasonlítás útján, tisztességtelen módon előtérbe helyezze. (Tsz. 45919—1934.) — »Recamier 12 féle 85-től« tv., ha a legolcsóbb recamier 90 pengő és 85 pengőst hirdető egyáltalában nem tart raktáron. (Tsz. 40170/1934.) — Megtévesztő a hirdetésben kifejezésre nem juttatott fenntartással közölt hirdetés, — »bútor 20 havi részletben«, amidőn hirdető csak komplett szobát ad 20 heti részletben, amidőn hirdető csak komplett szobát ad 20 havi, egyébként 2—6 havi részletre. (Tsz. 38.929/1934.) — Avagy »előleg nélkül részletre«, amidőn nem vagy csak külön megállapítandó feltételek mellett szolgáltatja ki az árut. (Tsz. 36006/1934.) — Belföldön készült árunak külföldi névvel vagy védjeggyel való forgalombahozatala tv., még az esetben is, ha a név jogos tulajdonosa arra engedélyt ad. (1. 4. §.) (Tsz. 3354/1934.) — *Feltűnően olcsó árak*, az ok, — az áru selejtes voltának, vagy valódi minőségének — elhallgatásával: tv. Az alkalmi kirakat-rendező alkalmazott, feleség mulasztására való hivatkozás komoly bírói mérleges tárgyat sem képezheti. (Tsz. 41449/1934.) — »Valódi bőr«, »selyem«, »vászon« alatt nem hirdethetők csak részben bőrből, műselyemből, vagy pamutból készült áruk. (Tsz. 38008/1934.) — »Mesters«, »külföldön végzett specialista« jelzővel

nem ékeskedhet az, aki még csak nem is képesített iparos. A törvény egyébként nem tesz különbséget specialista és képesített iparos között, akit az összes szakbavágó munkák elvégzésére feljogosít. A külföldön tanult munka még nem jogosít fel az üzleti vállalatra utaló hirdetésében e körülmény hangzatos kiemelésére. (Tsz. 38357/1934.) — Ha bírói megállapítást nyer, hogy a hirdetés, reklámközlés kizárólag viszont-eladók kezébe kerül, akik az üzletviszonyokkal teljesen tisztában vannak és így a megtévesztés lehetősége is kizárt, a tv. egyébként valótlán adatok esetében is meg nem állapítható. (Tsz. 41539/1934.) A Tsz. jelzésű ítélet: nem jogerős.

Idegen származásra utaló árujelzések. A behozatali korlátozások folytán különös fontossággal bírnak a *külföldi vállalatra utaló védjegyes-árúknak* magyar vállalatok által történő előállításával kapcsolatos kérdések. — E kérdést világítja meg az alábbi vb-i ítélet, amely megállapítja, hogy a hazai védjegy kizárólagos jogot biztosít ugyan a védjegy tulajdonosnak arra, hogy áruját a bejelentett védjegy feltüntetésével hozza forgalomba, azonban a kereskedelmi verseny tisztessége szempontjából a hazai védjegy használatának olyanannak kell lennie, hogy az eladásra kerülő áru más hasonló védjegyű külföldi áruval összetéveszhető ne legyen. Ennélfogva a Tvt. 1. és 2. §-aiba ütközik valamely védjegynek (árujelzésnek) minden olyan használata, amely a vevőben azt a hitet keltheti, hogy a versenyvállalat által forgalombahozott és árusított áruk valódi külföldi, illetőleg a külföldi gyárból származó áruk. (Vb. 18496/1934.)

A gyártás külföldi cég felügyelete alatt történik, továbbá, hogy az alperes az árut teljesen a külföldi áru különleges előállítási módja szerint gyártja, még nem teszi külföldi eredetűvé az árut, mert erről a közönségnek tudomása nincsen, de nincs is amellet kellő garancia arra, hogy a magyar gyártmány a nagyközönség által — akár indokoltan, akár indokolatlanul, amely kérdés a tisztességtelen verseny szempontjából mellékes és nem a választott bíróság döntési körébe tartozik, — jobbnak talál külföldi áruk minőségével bír. E tekintetben az sem bír jelentőséggel, hogy alperes az eredeti külföldi céggel, konzernnel minő összeköttetésben, összefüggésben van. (Vb. 18496/1934.)

Az üzleti hirdetések korlátozása. A következőkben a legújabb és így még nem jogerős joggyakorlatot közöljük, általános tájékoztatás céljából: »Végleg megszűnik«, »Teljes árukészlet likvidációs áron kerül eladásra« hirdetésnek hatósági engedély nélkül közlése tv., a Tvt. 1. §-ába ütközik. (Tsz. 30.748/1934.) — »A raktáron lévő áruk minden elfogadható áron eladók« alkalmi árusítás jellegével bír, nem tekinthető csak általánosságban mozgó hirdetésnek. (Tsz. 40.310/1933.) — Hasonló megítélés alá esett »Nemzetközi Vásár alkalmával május 5-től 12-ig« szövegű hirdetés, mert csak az általános jellegű, időhöz és alkalomhoz nem kötött, valamint oly hirdetések engedhetők meg, amelyekre a törvényben felsorolt esetekben a tilalom nem terjed ki. A bíróság 150 pengőben megszabott elégtétel fizetésére is kötelezte hirdetőt. (Tsz. 42.047/1934.) — »Költözködés miatt«, »Költözködés tartama alatt rendkívül olcsón árusítunk« hatósági engedély nélkül történő közlése: tv. (1. §.) (Tsz. 35.061/1934.)

»A kiárusítás«, »alkalmi árusítás«, »költözködés« és hasonló szövegű hirdetések — bár a Tvt. 1. §-ába ütköző üzleti eljárások — mégis e helyütt tárgyaljuk. Úgy véljük, e kérdés így áttekinthetőbb. A következőkben tájékozásul néhány jogesetet közlünk:

Összehasonlítások a versenytárral és a versenyáruval. Minden oly cselekmény, mely saját gazdasági érdek nélkül kizárólag a versenytárs szándékot megkárosítására, tönkretételére irányul, tv. (K. 2576/1932.) Az üzleti tisztességbe ütközik tehát annak az eljárásnak, aki a saját maga vagy idegen versenytárs személyét és áruját jogos érdek, tárgyalagos összefüggés és indokolt szükségesség nélkül a versenytárs személyével és árujával szembeállítja. (K. 5970/1932.) Jogos érdek és indok nélkül történő ilyen szembeállítás akkor is tv., ha a versenytárról vagy árujáról állított tények egyébként a valóságnak megfelelnek. Erről bővebben l. a hírnévrontásnál. (Vb.—1934.)

A hazafiaság felhasználásával nem szabad a hirdetéseknek valótlán, megtévesztésre alkalmas közléseket tartalmazni. (Tsz. 43.523/1934.) — Száraz külföldi insulipornak felhígított állapotban magyar terméként forgalombahozatala a honi gyártású insulinnal szemben jogosulatlan verseny képez, mellyel szemben jogosult a hírlapi védekezés. (K. 4663/1933.)

Felelős szerkesztő és kiadó: **Dr. FAZEKAS OSZKÁR.**
Szerkesztőség és kiadóhivatal: **V., Mária Valéria-utca 12.**
Telefón: 82—4—35.